

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1998.01.10)

Įstatymas paskelbtas: žin., 1997, nr.69-1743

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. VIII-544, 97.12.02, Žin., 1997, Nr.116-2953 (97.12.19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO
METODIKOS ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ NUSTATYMO METODIKOS

ĮSTATYMAS

1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-385
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato savivaldybių biudžetų pajamų šaltinius ir iš valstybės biudžeto savivaldybių biudžetams skiriamų dotacijų apskaičiavimo, tvirtinimo ir pervedimo tvarką.

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMOS

2 straipsnis. Savivaldybių biudžetų pajamos

1. Savivaldybių biudžetų pajamas sudaro:
 - 1) mokestinės pajamos;
 - 2) nemokestinės pajamos;
 - 3) dotacijos.
2. Savivaldybių biudžetų pajamų dalyje nurodoma savivaldybių pasiskolintų lėšų suma.

3 straipsnis. Savivaldybių biudžetų mokestinių pajamų sudėtis

- Savivaldybių biudžetams priskiriamos šios mokestinės pajamos:
- 1) fizinių asmenų pajamų mokestis, atskaičius privalomojo sveikatos draudimo fondui pagal Sveikatos draudimo įstatymą skirtas lėšas;
 - 2) žemės mokestis;
 - 3) valstybinės žemės ir valstybiniam vandenų fondui priskirtų vandens telkinių, išnuomotų verslinei arba mėgėjiškai žūklei, nuomos mokestis;
 - 4) įmonių ir organizacijų nekilnojamojo turto mokestis;
 - 5) žyminis mokestis, nustatytas Žyminio mokesčio įstatyme;
 - 6) prekyviečių mokestis;
 - 7) paveldimo ar dovanojamo turto mokestis;
 - 8) kitos įstatymų nustatytos mokestinės pajamos.

4 straipsnis. Mokestinių pajamų pervedimas į savivaldybių biudžetus

Valstybinė mokesčių inspekcija į savivaldybių biudžetus tiesiogiai perveda savivaldybių biudžetams įstatymu patvirtintą fizinių asmenų pajamų mokesčio dalį procentais; žemės mokestį; valstybinės žemės ir valstybiniam vandeniui fondui priskirtų vandens telkinių, išnuomotų verslinei arba mėgėjiškai žūklei, nuomos mokestį; įmonių ir organizacijų nekilnojamojo turto mokestį; paveldimo ar dovanojamo turto mokestį; prekyviečių mokestį; kitas įstatymų nustatytas mokestines pajamas, taip pat žyminį mokestį pagal Žyminio mokesčio įstatymą.

5 straipsnis. Savivaldybių biudžetų nemokestinių pajamų sudėtis

Savivaldybių biudžetams priskiriamos šios nemokestinės pajamos:

- 1) pajamos iš savivaldybių turto (nuosavybės);
- 2) baudos ir pajamos iš konfiskacijų įstatymų nustatyta tvarka;
- 3) vietinės rinkliavos pagal Vietinių rinkliavų įstatymą;
- 4) savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos, gautos už teikiamas paslaugas;
- 5) kitos pajamos:
 - a) pajamos už savivaldybių lėšų likučius einamosiose sąskaitose;
 - b) pajamos už išnuomotus ir parduotus nustatyta tvarka ne žemės ūkio paskirties valstybinės žemės sklypus;
 - c) kitos įstatymų nustatytos nemokestinės pajamos.

6 straipsnis. Nemokestinių pajamų mokėjimas į savivaldybių biudžetus

Valstybinė mokesčių inspekcija nustatyta tvarka į savivaldybės biudžetą tiesiogiai perveda tas nemokestines pajamas, kurias jai pagal įstatymus sumoka fiziniai ir juridiniai asmenys. Kitos nemokestinės pajamos mokamos tiesiogiai į savivaldybių biudžetus.

7 straipsnis. Dotacijos savivaldybių biudžetams

Savivaldybių biudžetai gauna dotacijas, kurių apskaičiavimo, tvirtinimo ir pervedimo tvarka nustatyta šiame įstatyme.

8 straipsnis. Paskolos

1. Savivaldybių biudžetai gali naudotis šiomis paskolomis:
 - 1) valstybės biudžeto paskola, kai laikinai savivaldybių biudžetams trūksta lėšų;
 - 2) kitomis paskolomis.
2. Savivaldybės turi teisę imti paskolas Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis.

TREČIASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETAMS SKIRIAMŲ DOTACIJŲ NUSTATYMO TVARKA

9 straipsnis. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dydžio nustatymas

Finansų ministerija valstybės biudžeto bendrosios dotacijos (D), skiriamos savivaldybių biudžetams, dydį apskaičiuoja pagal formulę $D = A - B - C$, kur:

- 1) A - prognozuojamas planuojamų biudžetinių metų visų savivaldybių biudžetų išlaidų dydis. Prognozuojamos visų savivaldybių biudžetų išlaidos nustatomos kaip valstybės ir savivaldybių biudžetų bendrų išlaidų dalis procentais;
- 2) B - prognozuojamas planuojamų biudžetinių metų visų savivaldybių biudžetų mokestinių ir nemokestinių pajamų dydis. Nemokestinių pajamų dydis nustatomas kaip fiksuota mokestinių pajamų dalis procentais;

3) C - planuojamų biudžetinių metų specialios tikslinės dotacijos iš valstybės biudžeto. Savivaldybių biudžetams skiriamos šios specialios tikslinės dotacijos:

- a) asignavimai, skirti kompensacijoms už valstybės išperkamus gyvenamuosius namus, jų dalis, butus buvusiems savininkams;
- b) asignavimai kapitalo investicijoms, numatyti Valstybės investicijų programoje;
- c) asignavimai grįžtantiems į Lietuvą politiniams kalinams ir tremtiniams namams statyti ar pirkti;
- d) asignavimai gyvenamiesiems namams, butams statyti ir pirkti pagal Gyventojų apsirūpinimo gyvenamosiomis patalpomis įstatymą;
- e) kitos tikslinės lėšos iš valstybės biudžeto.

10 straipsnis. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos (D)
paskirstymas

Valstybės biudžeto bendroji dotacija skirstoma į 3 dalis:

- 1) rezervui nenumatytiems atvejams planuojamais biudžetiniais metais sudaryti (D_1);
- 2) savivaldybių mokestinėms pajamoms išlyginti (D_2);
- 3) savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams, kuriuos lemia nuo savivaldybių veiklos nepriklausantys objektyvūs veiksniai, išlyginti (D_3).

11 straipsnis. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalies
rezervui nenumatytiems atvejams sudaryti nustatymas ir
skyrimas savivaldybėms

1. Dotacijos dalies rezervui nenumatytiems atvejams sudaryti dydis nustatomas kaip valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis procentais.

2. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis rezervui nenumatytiems atvejams sudaryti (D_1) skiriama toms savivaldybėms, kurių gautos mokestinės pajamos yra mažesnės, negu buvo prognozuota gauti mokestinių pajamų biudžetiniais metais.

3. Savivaldybei skiriama šios dotacijos dalis apskaičiuojama pagal formulę $D_{1i} = D_1(x_i - x_{if}) / \sum (x_i - x_{if})$, kur:

- 1) D_1 - valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis rezervui nenumatytiems atvejams sudaryti;
- 2) x_i - prognozuotos i-tosios savivaldybės mokestinės pajamos;
- 3) x_{if} - faktiškai i-tosios savivaldybės gautos mokestinės pajamos. Faktiškai gautos mokestinės pajamos (x_{if}) didinamos skaičiuotinomis įmokomis, kurios negautos dėl savivaldybės tarybos sprendimais suteiktų mokesčių lengvatų.

12 straipsnis. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalies
savivaldybių mokestinėms pajamoms išlyginti paskirstymas

1. Valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalimi savivaldybių mokestinėms pajamoms išlyginti (D_2) remiamos tos savivaldybės, kurių prognozuojamos mokestinės pajamos vienam savivaldybės gyventojui yra mažesnės už prognozuojamas visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui, pakoreguotas nustatytu procentu. Savivaldybė gauna vienodą visoms savivaldybėms nustatytą skirtumo, susidarančio tarp prognozuojamų visų savivaldybių vidutinių mokestinių pajamų vienam gyventojui, pakoreguotų nustatytu procentu, ir prognozuojamų mokestinių pajamų vienam savivaldybės gyventojui, dalį procentais.

2. Savivaldybei skiriama valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis mokestinėms pajamoms išlyginti apskaičiuojama pagal formulę $D_{2i} = G_i H(K\bar{x} - x_i)$, kur:

- 1) D_{2i} - i-tajai savivaldybei skiriama valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalis mokestinėms pajamoms išlyginti;
- 2) G_i - i-tosios savivaldybės gyventojų skaičius;

- 3) $\bar{x}$ - prognozuojamos visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- 4) x_i - prognozuojamos i-tosios savivaldybės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- 5) K - koeficientas, nuo kurio priklauso savivaldybių, gaunančių dotaciją, skaičius;
- 6) H - išlyginimo koeficientas, nuo kurio priklauso kiekvienos savivaldybės gaunamos dotacijos dalis.

13 straipsnis. Lėšų, skiriamų savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti, dydžio nustatymas

1. Lėšos (D_4), skiriamos savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams, kuriuos lemia nuo savivaldybių veiklos nepriklausantys objektyvūs veiksniai, išlyginti, susideda iš:

1) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalies savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti (D_3), apskaičiuojamos pagal formulę $D_3 = D - D_1 - D_2$;

2) dalies mokestinių pajamų (P_i) tų savivaldybių, kurių prognozuojamos mokestinės pajamos vienam savivaldybės gyventojui yra didesnės už prognozuojamas visų savivaldybių vidutines mokestines pajamas vienam gyventojui, pakoreguotas nustatytu procentu. Mokestinių pajamų dalis (P_i) apskaičiuojama kaip vienoda visoms savivaldybėms nustatyta skirtumo, susidarančio tarp prognozuojamų mokestinių pajamų vienam savivaldybės gyventojui ir prognozuojamų visų savivaldybių vidutinių mokestinių pajamų vienam gyventojui, pakoreguotų nustatytu procentu, dalis procentais pagal formulę $P_i = G_i h(x_i - k\bar{x})$, kur:

- a) G_i - i-tosios savivaldybės gyventojų skaičius;
- b) $\bar{x}$ prognozuojamos visų savivaldybių vidutinės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- c) x_i - prognozuojamos i-tosios savivaldybės mokestinės pajamos vienam gyventojui;
- d) k - koeficientas, nuo kurio priklauso savivaldybių, kurioms koreguojamos mokestinės pajamos, skaičius;
- e) h - išlyginimo koeficientas, nuo kurio priklauso kiekvienai savivaldybei koreguojamų mokestinių pajamų dalis.

2. Valstybinė mokesčių inspekcija koreguojamą mokestinių pajamų dalį (P_i), apskaičiuojamą kaip fizinių asmenų pajamų mokesčio atskirose savivaldybėse dalį procentais, perveda į valstybės išdo sąskaitą.

14 straipsnis. Lėšų, skiriamų savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti, paskirstymas savivaldybėms

1. Lėšos savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti (D_4) skiriamos savivaldybėms, atsižvelgiant į šių demografinių, socialinių ir kitų rodiklių skirtumus atskirose savivaldybėse:

- 1) vaikų iki 18 metų lyginamoji dalis nuo bendro savivaldybės gyventojų skaičiaus (r_1);
- 2) žmonių su negalia lyginamoji dalis nuo bendro savivaldybės gyventojų skaičiaus (r_2);
- 3) pensinio amžiaus gyventojų lyginamoji dalis nuo bendro savivaldybės gyventojų skaičiaus (r_3);
- 4) savivaldybės teritorijos plotas, tenkantis vienam savivaldybės gyventojui, (r_4);
- 5) savivaldybės gyventojų skaičiaus lyginamoji dalis nuo bendro Lietuvos gyventojų skaičiaus (r_5).

2. Savivaldybei skiriamos lėšos apskaičiuojamos pagal formulę $D_{4i} = D_4 E_i$, kur E_i yra i-tosios savivaldybės struktūrinis indeksas

$$E_i = \sum M_r (r_i - \min_i r_i) / \sum (r_i - \min_i r_i), \text{ kur:}$$

- 1) r_i - i-tosios savivaldybės r-tojo demografinio, socialinio ar kito rodiklio reikšmė;

2) M_r - koeficientas, nurodantis r-tojo demografinio, socialinio ar kito rodiklio svarbą bendram visų savivaldybių biudžetų išlaidų pasikeitimui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-544, 97.12.02, Žin., 1997, Nr.116-2953 (97.12.19)

KETVIRTAS SKIRSNIS RODIKLIŲ DERINIMAS IR TVIRTINIMAS

15 straipsnis. Savivaldybių biudžetų pajamų dydį ir išlyginimą lemiančių rodiklių tvirtinimas

Vyriausybės teikimu Seimas, atsižvelgdamas į Finansų bei Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijų ir Lietuvos savivaldybių asociacijos derybų protokolą, kasmet ne vėliau kaip iki spalio 1 dienos trejiems metams tvirtina šiuos rodiklius, nekeisdamas praėjusiais metais patvirtintųjų:

1) prognozuojamas visų savivaldybių biudžetų išlaidas, kaip valstybės ir savivaldybių biudžetų bendrų išlaidų dalį procentais;

2) koeficientą K , nuo kurio priklauso savivaldybių, gaunančių valstybės biudžeto bendrosios dotaciją dalį mokestinėms pajamoms išlyginti, skaičius;

3) išlyginimo koeficientą H , nuo kurio priklauso kiekvienos savivaldybės gaunamos valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalies mokestinėms pajamoms išlyginti dalis;

4) koeficientą k , nuo kurio priklauso savivaldybių, kurioms koreguojamos mokestinės pajamos, skaičius;

5) išlyginimo koeficientą h , nuo kurio priklauso kiekvienai savivaldybei koreguojamų mokestinių pajamų dalis;

6) koeficientus M_r , nurodančius demografinių, socialinių ir kitų rodiklių svarbą bendram visų savivaldybių biudžetų išlaidų pasikeitimui;

7) nemokestinių pajamų dydį, kaip fiksuotą mokestinių pajamų dalį procentais.

16 straipsnis. Metų finansinių rodiklių tvirtinimas ir dotacijų bei lėšų pervedimas

1. Seimas atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų įstatymu tvirtina:

1) kiekvienos savivaldybės biudžetui skiriamą fizinių asmenų pajamų mokesčio dalį procentais;

2) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalį, skiriamą kiekvienai savivaldybei mokestinėms pajamoms išlyginti;

3) valstybės biudžeto bendrosios dotacijos dalį, skiriamą kiekvienai savivaldybei savivaldybių išlaidų struktūros skirtumams išlyginti;

4) specialias tikslines dotacijas, skiriamas savivaldybėms.

2. Patvirtintos dotacijų sumos, nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, savivaldybėms pervedamos kas mėnesį lygiomis dalimis.

3. Faktiškai įplaukusios lėšos, nurodytos 13 straipsnio 2 dalyje, kas mėnesį savivaldybėms skiriamos 14 straipsnyje nustatyta tvarka.

4. Vyriausybė Finansų bei Valdymo reformų ir savivaldybių reikalų ministerijų ir Lietuvos savivaldybių asociacijos bendru teikimu, pasibaigus trims biudžetinių metų ketvirčiams, tvirtina valstybės biudžeto bendrosios dotacijos sumas, skiriamas savivaldybių biudžetams nenumatytiems atvejams.

5. Jeigu Seimas arba Vyriausybė biudžetiniais metais priima sprendimus, dėl kurių keičiasi savivaldybių funkcijos, kartu ir išlaidos, ne vėliau kaip per mėnesį daromi atitinkami tarpusavio atsiskaitymai tarp valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų.

PENKTAS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei

Vyriausybė:

- 1) iki 1997 m. spalio 1 d. parengia savivaldybių naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo tvarką;
- 2) iki 1997 m. gruodžio 1 d. parengia naujas Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo bei vykdymo taisykles.

18 straipsnis. Netekęs galios teisės aktas

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios Lietuvos Respublikos įstatymas "Dėl laikinosios atskaitymų į savivaldybių biudžetus normatyvų ir dotacijų nustatymo metodikos" (Žin., 1994, Nr.82-1548; 1995, Nr. 93-2066).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS